

TÜRKONFED Başkanı Süleyman Sönmez:

“Deprem bölgesinde ekonomik toparlanma 2026’yı bulacak”

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, 6 Şubat’ta yaşanan deprem felaketinin yıl dönümü dolayısıyla yaptığı açıklamada ihracat, ithalat ve istihdamda yaşanan düşüşü değerlendirdi. Bölgedeki ihracat ve sanayi yapısının önemli ölçüde tekstil ve demir-çelik sektörlerine bağlı olduğunu söyleyen Sönmez, “Deprem bölgesinde sanayi temelli bir daralma var. İş gücü eksikliği, altyapı ve finansmana erişim sorunları nedeniyle de milli gelir düzeyi ve ihracatta deprem öncesindeki seviyeye ancak 2026 yılı itibarıyla yeniden ulaşılacağını öngörüyoruz” dedi. Sönmez, bölgede üretim ve ihracatın desteklenmesi gerektiğini, yatırımların artması için ise vergi indirimleri ve ertelemelerine ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

5 Şubat 2024 / İstanbul – Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, 6 Şubat’ta yaşanan deprem felaketinin yıl dönümü dolayısıyla bir açıklama yaptı. Deprem felaketinin bölgedeki üretim, ihracat ve istihdama etkileri hakkında bilgi veren Sönmez, ihtiyaç ve beklentilere yönelik çözüm önerilerini de paylaştı.

Depremde hayatını kaybedenleri anan **Sönmez**, “Ülkemizin yaşadığı bu en büyük afette hayatını kaybeden vatandaşlarımızı anıyor, ailelerine baş sağlığı ve sabır diliyorum. Deprem esnasında ben de memleketim Adana’dıydım, bu acıya en yakından tanıklık ettim. Ardından uzun süre bölgede kalarak TÜRKONFED’in çalışmalarını bölgedeki federasyon ve derneklerimizle birlikte sahadan yürüttük. Acil ihtiyaçların karşılanması, ulusal ve uluslararası arama-kurtarma ekiplerinin bölgeye sevk edilmesi gibi çalışmalar yaptık. Ardından TÜRKONFED, SEDEFED, Habitat Derneği’nin kurduğu Ortak İşbirliği Platformu katkısı, Ahbap Derneği’nin paydaşlığında kamu ve yerel yönetimlerin de desteği ile Hatay Samandağ’da yaklaşık 300 konteynerlik sürdürülebilir yaşam merkezi KASABA’yı hayata geçirdik” dedi.

Bölgede çocuklar, gençler, kadınlar ve küçük işletmelere yönelik projeler yürüttüklerini vurgulayan **Sönmez** şunları aktardı; “Gençler ve çocuklar için kodlama atölyeleri yaparken kadınların ekonomik hayata katılımları için kurduğumuz atölyelerde de eğitimler düzenledik. Bunun yanı sıra İş Bankası iş birliğinde yürüttüğümüz Girişimde Kadın Gücü Projesi kapsamında toplumsal direncimizi artırmaya dönük çalışmalar gerçekleştirdik. Son olarak depremden etkilenen işletmeleri e-ticarette büyütme üzere yaptığımız Hepsiburada iş birliği ile küçük işletmelerimizin ve esnafımızın ekonomik hayatlarına devam etmeleri için desteklerimizi sürdürüyoruz. Maalesef acımız dinmeyecek ancak bölgenin ekonomik ve sosyal olarak yeniden eski günlerine kavuşması için elimizden gelen tüm desteği vermeye devam edeceğiz.”

“Üretimin kaleleri yıkıldı, istihdam yüzde 20 azaldı”

Depremi ekonomik etkileri hakkında bilgi veren **Sönmez**, “Deprem felaketi, üretimin kaleleri olan fabrikalarımızın yıkılmasına, makinelerin zarar görmesine neden olurken altyapı ve üstyapı gibi ulaşımda yaşanan aksaklıklar da tedarik zincirlerinin kırılmasına yol açtı. Tüm bunlar deprem bölgesinin

üretimini ve ihracat gücünü olumsuz etkiledi. Ülkemizde 2023 yılı ihracat hacmi, bir önceki yıla oranla yüzde 0,6 artarken deprem bölgesinde ise yaklaşık yüzde 13 daralma yaşandı. Bu da bölge ihracatında yaklaşık 2,8 milyar dolarlık kayıp yaşadığımız anlamına geliyor. Öte yandan aynı dönemde ülke genelinde ithalat hacmi yüzde 0,5 artarken deprem bölgesinde yaklaşık 5,4 milyar dolara denk gelen yüzde 23'lük daralma oldu. Bölgedeki ihracat ve sanayi yapısı önemli ölçüde tekstil ve demir-çelik sektörlerine bağlı. Bu anlamda deprem bölgesinde sanayi temelli bir daralma olduğunu; iş gücü eksikliği, altyapı ve finansmana erişim sorunları nedeniyle de milli gelir düzeyi ve ihracatta deprem öncesindeki seviyeye ancak 2026 yılı itibarıyla yeniden ulaşılacağını öngörüyoruz” diye konuştu.

“Öncelikli olarak barınma ve istihdam sorunu giderilmeli”

Depremden sonra geçen bir yılda bölgedeki ücretli çalışan sayısının yüzde 20 civarında azaldığını ifade eden **Sönmez**, çalışanların bölgeye dönmelerindeki başlıca sebeplerin barınma, sağlık ve eğitim hizmetlerindeki aksaklıklar olduğunu kaydetti. Öncelikli olarak barınma ve istihdam sorununun giderilmesi gerektiğini vurgulayan **Sönmez** şöyle devam etti; “Kalıcı konutların tesliminin 2026’ya kadar uzayacak olması, geçici barınma ve yaşam alanlarının üretimi destekleyecek şekilde planlanmasını gerekli kılıyor. Öte yandan bölgedeki illerimizde yatırım iştahını artırmak ve işletmelerimizi rahatlatmak için vergi indirimleri ile ertelemelere ihtiyaç duyuluyor. Yeşil dönüşüm ve temiz enerji yatırımları için özel bir planlama yapılması da bölgesel ve makroekonomik açıdan deprem bölgelerimizdeki kentlerimizin direncini artıracaktır. Biz bu noktada TÜRKONFED olarak ‘Fabrika Yapan TOKİ’ modelini ısrarla savunuyoruz. Böylece kısıtlı sermaye ile iş yapan KOBİ’ler, sermayelerini makine ve işletmeleri için kullanarak daha verimli ve kaliteli üretim yapabilir, ikiz dönüşümün desteğiyle girişimlerinin başarılı olma şansını artırabilirler.”

“Türkiye’ye en az üç tane Marmara Bölgesi gerekiyor”

TÜRKONFED Başkanı **Sönmez**, olası İstanbul depreminin ülke ekonomisine vereceği zarara da dikkat çekerek, “Türkiye’ye en az üç tane Marmara Bölgesi gerekiyor. Özellikle yüksek deprem riskine sahip İstanbul, tek başına milli gelirin yüzde 31’ini üretirken, tahsil edilen verginin de yüzde 45’ini ödüyor. İhracatın yaklaşık üçte ikisi Marmara bölgesinden, 2022 yılı büyümemizin yarısı ise sadece İstanbul’dan geldi. Bu tablo, olası İstanbul depreminin ekonomimize vereceği zararı ortaya koyuyor. Bu riski kamu, özel sektör, STK ve yerel yönetim iş birliği ile ortadan kaldırmamız, ülkemiz için beka meselesidir” açıklamasında bulundu.